

Folketingets Retsudvalg

Dato: 5. april 2006

Folketinget har i skrivelse af 28. februar 2006 (ad L 146) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 4:

Spørgsmål 4:

”Ad Kommissionens grønbog om arv og testamente:

- a) Ministeren bedes bl.a. på baggrund af en indhentet udtalelse fra Justitsministeriet redegøre for, i hvilket omfang indholdet af grønbogen falder sammen med lovforslaget og sammenhængen mellem grønbogen og lovforslaget i øvrigt.
- b) Ministeren bedes i fortsættelse af spørgsmål a) specifikt kommentere den del af Justitsministeriets høringssvar af 29/11-05, hvoraf fremgår; "Under høringen er det endvidere blevet anført, at lovvalgsreglerne om arvefordelingen hænger tæt sammen med reguleringen af ægtefællers formueforhold og de deraf afledede retsvirkninger med hensyn til testationskompetence m.v., og at det derfor vil være ønskeligt at foretage en kobling mellem de to regelsæt." Ministeren bedes herunder redegøre for, hvilke overvejelser dette sammenholdt med lovforslaget giver regeringen anledning til.
- c) Ministeren bedes i fortsættelse af spm. a) og b) redegøre for, hvilke problemer en gennemførelse af f.eks. lovvalgsreglerne om arvefordelingsregler på europæisk niveau kan resultere i i forhold til omgæelse, spekulation i lovvalg og problemstillinger generelt i forhold til skifte ved død, herunder om danske ægtefællebeskyttelsesregler (f.eks. ret til forlods udtagelse af pensionsordninger) kan risikere at blive tilsidesat.”

Svar:

I anledning af spørgsmålet har Justitsministeriet udtalt følgende:

”Kommissionens grønbog af 1. marts 2005 om arv og testamente (KOM (2005) 65 endelig udgave) har dannet grundlag for en større europæisk høring om legal og testamentarisk arv, der har et grænseoverskridende element. I grønbogen stilles en række spørgsmål til høringsparterne. Efter høring hos de relevante interesseorganisationer mv. i Danmark besvarede regeringen spørgsmålene i grønbogen med et høringssvar af 29. november 2005. Høringssvaret er tidligere sendt til Folketingets Retsudvalg.

Eventuelle fremtidige forslag vedrørende et fællesskabsinstrument om grænseoverskridende sager om arv og testamente må forventes at blive fremsat med hjemmel i artikel 61, litra c, og artikel 65 i EF-traktatens afsnit IV. Efter disse bestemmelser kan Fællesskabet vedtage foranstaltninger om civile retlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger i det omfang, det er nødvendigt for det indre markedes funktion.

Det følger af artikel 1 i Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, at Danmark ikke deltager i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender). Et fællesskabsinstrument på det arveretlige område vil således i givet fald være omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og en eventuel fællesskabsregulering vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Det bemærkes herudover, at de spørgsmål, der stilles i kommissionens grønbog om arv og testamente, ikke særskilt berører pensionsrettigheders og lignende rettigheders behandling ved død.

Grønbogen har endnu ikke resulteret i forslag til mere konkrete initiativer, herunder forslag til retsakter.”

Grønbogen om arv og testamente beskriver en række problemer, der kan opstå i relation til legal og testamentarisk arv, der har et grænseoverskridende element. Grønbogen handler især om harmonisering af lovvalgsreglerne vedrørende arv og testamente inden for Det Europæiske Fællesskab. Grønbogen handler endvidere om international kompetence til at behandle arvesager samt om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om arv mv. Derimod handler grønbogen ikke om regler om arveret, fordeling af arv, tvangsarv e.lign.

Formålet med lovforslag L 146 er at regulere behandlingen af pensionsrettigheder på ægtefælleskifte i tilfælde af en ægtefælles død eller i tilfælde af separation eller skilsmisse.

Ved skifte efter en ægtefælles død udtager den efterlevende ægtefælle efter den foreslåede § 16 a sine egne pensionsrettigheder mv. forlods af fællesboet. Bestemmelsen drejer sig således om det skifte af ægtefællernes fællesbo, der ved den ene ægtefælles død skal finde sted forud for fordelingen af arven efter afdøde. Som anført i Justitsministeriets udtalelse ovenfor, berører de spørgsmål, der stilles i grønbogen, ikke særskilt pensionsrettigheders og lignende rettigheders behandling ved en ægtefælles død.

EU-retlig regulering af de problemstillinger, som grønbogen omhandler, vil således ikke have betydning for de retsområder, der er omfattet af lovforslaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at Europa-Kommissionen i Haag-programmet (”Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed”), som blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde den 4.-5. november 2004, blev anmodet om at fremlægge en grønbog om lovvalgsregler vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller, herunder spørgsmål om international kompetence og gensidig anerkendelse i løbet af 2006.

Lars Barfoed

/Charlotte Meibom